

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
4. SINIF İNTERN UYGULAMASI MODÜL VI
(DOĞUM-KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ)
MÜFREDAT KİTABI

2020-2021

KAYSERİ

T.C. ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
4. SINIF 2020-2021 GÜZ-BAHAR DÖNEMİ
İTERN UYGULAMASI MODÜL VI
(DOĞUM-KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ)
MÜFREDAT KİTABI

Modül Adı: İntern Uygulaması Modül 6 (Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği)

Modülün Amacı: Bu modülün sonunda öğrencilerin kadın sağlığı ve hastalıklarına ilişkin hemşirelik uygulamalarını kanıta dayalı olarak yapabilmesi beklenmektedir.

Modül Hedefleri: Öğrenci bu modül sonunda;

Prekonsepsiyonel bakım ve izlem yapabilme

Doğum öncesinde hemşirelik bakımı verebilme

- Gebeden anamnez alabilme
- Gebe izlemi yapabilme
- Leopold manevraları ile fetüsün pozisyon ve prezentasyonunu belirleyebilme
- Leopold manevraları ile fetüsün pozisyon ve prezentasyonunu değerlendirebilme
- Tahmini doğum tarihini hesaplayabilme
- Fetal sağlığı değerlendirebilme
- Fetusun kalp seslerini dinleyebilme
- Gebelik dönemindeki kadına beslenme eğitimi yapabilme
- Kadının/çiftin ebeveynliğe hazıroluşluğunu değerlendirebilme

Riskli gebelikleri izleyebilme

- Gebelikte kanaması olan kadını takip edebilme
- Preeklemsi-eklemsili genin izlemine yapabilme
- Erken doğum tehdidi olan gebenin izlemine yapabilme

Doğum sırasında hemşirelik bakımı verebilme

- Kontraksiyonları değerlendirebilme
- Non-farmakolojik, tamamlayıcı ve bütünlük sağlığı kontrol yöntemlerini uygulayabilme
- İndüksiyon takibi yapabilme
- İkinme eğitimi verebilme
- Doğum eyleminde gebeye yardım edebilme
- Doğum eylemine yardım edebilme/etkin katılabilme

Doğum sonu dönemde hemşirelik bakımı verebilme

- Plasantanın ayrılma belirtilerini değerlendirebilme
- Fundus masajı yapabilme
- Kanama kontrolü yapabilme
- Yenidoğan bebeğin bakımını verebilme
- Anne bebek etkileşimini başlatabilme
- Epizyotomi bakımını yapabilme
- Loşia izlemi yapabilme
- Meme bakımı yapabilme
- Anneye emzirme danışmanlığı verebilme

- Perine bakımı eğitimi verebilme
- Emziklilik dönemindeki kadına beslenme eğitimi yapabilme
- Aile planlaması danışmanlığı yapabilme
- Normal doğum ya da sezeryan ile doğum yapan kadının bakım gereksinimlerini analiz edebilme

Doğum sonu dönemde riskli durumları tanımlayabilme

Doğum sonu dönemdeki kadının biyopsikososyal verilerini riskli durumlar açısından değerlendirebilme

Üreme sistemi enfeksiyonları ve cinsel yolla bulaşan hastalıkları tanımlayabilme

Üreme sistemi enfeksiyonları ve cinsel yolla bulaşan hastalıkları olan kadının izlemine yapabilme

Üreme siklusu anomalilerini tanımlayabilme

Üreme organlarının yapısal ve fonksiyonel bozukluklarında hemşirelik bakımı uygulayabilme

Jinekolojik diğer hastalıklarda hemşirelik bakımı uygulayabilme

Yaş/gelişim dönemlerine özgü temel düzeyde cinsel sağlık eğitimi verebilme

Yaş/gelişim dönemlerine özgü temel düzeyde üreme sağlığı eğitimi verebilme

- Kendi kendine meme muayenesi eğitimi verebilme
- Kendi kendine vulva muayenesi eğitimi verebilme

Cinsel işlev bozukluklarında hemşirelik bakımı verebilme

Üreme sağlığı sorunlarında hemşirelik bakımı verebilme

Sağlıklı, riskli ve hasta olan kadının tanınmasını yapabilme

Sağlıklı, riskli ve hasta olan kadına gerekli bakımı verebilme

Sağlıklı, riskli ve hasta olan kadın ve aileye danışmanlık yapabilme

Kadın sağlığının korunmasına yönelik hemşirelik bakımını verebilme

Kadın sağlığının sürdürülmesine yönelik hemşirelik bakımını verebilme

Kadın sağlığının geliştirilmesine yönelik hemşirelik bakımını verebilme

Modül Konuları: Kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliğini ilgilendiren tüm konular

Vaka Konuları

- Gestasyonel hipertansiyon ve hemşirelik bakımı
- Total Abdominal Histerektomi ve Bilateral Salfingo Ooferektomi (TAH-BSO) ve hemşirelik bakımı
- Gebelikte kanamalı durumlar (Abortuslar) ve hemşirelik bakımı
- Doğum sonu dönem ve hemşirelik bakımı
- Erken doğum riski olan kadın ve hemşirelik bakımı

Modül Değerlendirilmesi: **Vize için;** Klinik sınav (%25), öğretim elamanı (%65) ve klinik hemşiresi (%10) değerlendirme notu
Final için; Final sınavı (%100)

MODÜL VI (DOĞUM-KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ) TEORİK / VAKA DERS PLANI

VAKA KONULARI	HEDEFLER	ÖĞRETİM METODLARI	KAYNAKLAR
Gestasyonel hipertansiyon ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Gestasyonel hipertansiyonu olan gebenin sorunlarını saptayabilme - Gestasyonel hipertansiyonu olan gebenin sorunlarına neden olan faktörleri açıklayabilme - Gestasyonel hipertansiyonu olan gebedeki mevcut belirti ve bulguları saptayabilme - Gestasyonel hipertansiyonu olan gebedeki mevcut belirti ve bulguları değerlendirebilme - Gestasyonel hipertansiyonu olan gebedeki öncelikli hemşirelik tanımlarını belirleyebilme - Tanılara yönelik hemşirelik girişimlerini planlayabilme - Tanılara yönelik planlanan hemşirelik girişimlerini uygulayabilme - Uygulanan hemşirelik girişimlerinin sonuçlarını değerlendirebilme 	<p>Öğretim Yöntemleri Anlatma Soru-cevap Grup tartışması</p> <p>Araç-Gereç-Materyal İnternet Kağıt (Farklı boyutlarda) Kalem (Farklı renklerde) Tahta Powerpoint slayt gösterimi Projektör Video gösterimi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taşkın L. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 16. Baskı, Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2020. 2. Şirin A, Kavlak O. Kadın Sağlığı. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2015. 3. Coşkun A. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Öğrenim Rehberi Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2016. 4. Kızılkaya Beji N. Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2015. 5. Taşkın L. Hemşire ve Ebeler İçin Doğum ve Kadın Sağlığı Uygulama Rehberi Güncelleştirilmiş 2. Baskı. Palme Yayıncılık, Ankara, 2019. 6. Mete S. Doğum Süreci El Kitabı. 3. Baskı, İstanbul Tıp Kitabevi, İstanbul, 2015. 7. Rathfisch G. Doğal Doğum Felsefesi 2. Baskı. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2018. 8. Coşkun A. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı. Güncellenmiş 2. Baskı, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016. 9. Kömürcü N (Editör). Akış Şemaları ile Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2012. 10. Kömürcü N (Editör). Doğum Ağrısı ve Yönetimi. 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2013. 11. Okumuş H, Mete S, Yenal K, Aluş Tokat M, Serçekuş P. Doğuma Hazırlık. 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevi, 2014. 12. Başer M, Taşcı S. Kanıta Dayalı Rehberleriyle Tamamlayıcı ve Destekleyici Uygulamalar. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2015.
Total Abdominal Histerektomi ve Bilateral Salfingo Ooferektomi (TAH-BSO) ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - TAH-BSO işlemini açıklayabilme - TAH-BSO işlemi öncesi hastayı operasyona hazırlayabilme - TAH-BSO öncesi hastayı psiko-sosyal yönden değerlendirebilme - TAH BSO olan kadına hemşirelik bakım planı oluşturabilme - Tanılara yönelik hemşirelik girişimlerini planlayabilme - Tanılara yönelik planlanan hemşirelik girişimlerini uygulayabilme - Uygulanan hemşirelik girişimlerinin sonuçlarını değerlendirebilme - Kadın sağlığının korunmasına yönelik 	<p>Öğretim Yöntemleri Anlatma Soru-cevap Grup tartışması</p> <p>Araç-Gereç-Materyal İnternet Kağıt (Farklı boyutlarda) Kalem (Farklı renklerde) Tahta Powerpoint slayt gösterimi Projektör Video gösterimi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 8. Coşkun A. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı. Güncellenmiş 2. Baskı, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016. 9. Kömürcü N (Editör). Akış Şemaları ile Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2012. 10. Kömürcü N (Editör). Doğum Ağrısı ve Yönetimi. 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2013. 11. Okumuş H, Mete S, Yenal K, Aluş Tokat M, Serçekuş P. Doğuma Hazırlık. 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevi, 2014. 12. Başer M, Taşcı S. Kanıta Dayalı Rehberleriyle Tamamlayıcı ve Destekleyici Uygulamalar. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2015.

	<ul style="list-style-type: none"> hemşirelik bakımını verebilme - Kadın sağlığının sürdürülmesine yönelik hemşirelik bakımını verebilme - Kadın sağlığının geliştirilmesine yönelik hemşirelik bakımını verebilme - Yaş/gelişim dönemlerine özgü temel düzeyde CS/ÜS eğitimi verebilme - Sağlıklı, riskli ve hasta olan kadın ve aileye danışmanlık yapabilme - Kendi kendine meme muayenesi eğitimi verebilme - Kendi kendine vulva muayenesi eğitimi verebilme - Cinsel işlev bozukluklarında hemşirelik bakımı verebilme 		<p>13. Demirci N, Kızılkaya Beji N. İnfertilite Hemşireliği El Kitabı. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2017.</p> <p>14. Gilbert ES, Harmon JS. Ed: Taşkın L. Yüksek Riskli Doğum ve Gebelik El Kitabı, 2. Baskıdan çeviri. Palmiye Yayıncılık, Ankara, 2002.</p> <p>15. Sevil Ü, Ertem G. Perinatoloji ve Bakım. Ankara Nobel Tıp Kitabevi, Ankara, 2016.</p> <p>16. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Aile Planlaması Danışmanlığı. 2009, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/a%C3%A7s_ap36.pdf</p> <p>17. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi Cilt I, 2005, Ankara. http://www.mersinsaglik.gov.tr/Download/97_8_36_rehber-cilt-1.pdf</p> <p>18. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi Cilt II, 2005, Ankara. http://www.istanbulsaglik.gov.tr/w/sb/halksag/belge/mevzuat/ulusaile_plan_hizmet_rehberi2_cilt.pdf</p> <p>19. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Aile Planlaması Danışmanlığı İçin Resimli Rehber. Damla Matbaacılık, 2010, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/resimli%20rehber-2010.pdf</p> <p>20. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Riskli Gebelikler Yönetim Rehberi. 2014, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/risgebyonreh.pdf</p> <p>21. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Genel</p>
Gebelikte kanamalı durumlar (Abortuslar) ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Gebelikte kanamalı durumları tanımlayabilme - Gebelikte kanamalı durumlara neden olan faktörleri açıklayabilme - Gebelikte kanaması olan kadını psiko-sosyal yönden değerlendirebilme - Gebelikte kanaması olan kadının hemşirelik bakımını planlayabilme - Tanılara yönelik hemşirelik girişimlerini planlayabilme - Tanılara yönelik planlanan hemşirelik girişimlerini uygulayabilme - Uygulanan hemşirelik girişimlerinin sonuçlarını değerlendirebilme 	<p>Öğretim Yöntemleri Anlatma Soru-cevap Grup tartışması</p> <p>Araç-Gereç-Materyal İnternet Kağıt (Farklı boyutlarda) Kalem (Farklı renklerde) Tahta Powerpoint slayt gösterimi Projektör Video gösterimi</p>	
Doğum sonu dönem ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Doğum sonu dönemde kanamaya neden olan durumları açıklayabilme - Doğum sonu dönemdeki kadını psiko-sosyal yönden değerlendirebilme - Doğum sonu dönemdeki kadına hemşirelik 	<p>Öğretim Yöntemleri Anlatma Soru-cevap Grup tartışması</p> <p>Araç-Gereç-Materyal</p>	

	<p>bakım planı oluşturabilme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doğum sonu dönemdeki kadının bakımını planlayabilme - Doğum sonu dönemdeki kadının izlemine yapabileme - Doğum sonu dönemde kadının eğitim gereksinimlerini değerlendirebilme - Doğum sonu dönemde kadına emzirme eğitimi verebilme - Doğum sonu dönemdeki kadına bebek bakımına ilişkin eğitim verebilme - Doğum sonu dönemdeki kadına loşia takibi eğitimi verebilme - Doğum sonu dönemdeki kadına aile planlamasına ilişkin eğitim verebilme 	<p>İnternet Kağıt (Farklı boyutlarda) Kalem (Farklı renklerde) Tahta Powerpoint slayt gösterimi Projektör Video gösterimi</p>	<p>Müdürlüğü Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Doğum Öncesi Bakım Yönetim Rehberi. 2018, Ankara. https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/Kadin_ve_Ureme_Sagligi_Db/dokumanlar/rehberler/dogum_onesi_bakim_08-01-2019_1.pdf</p> <p>22. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi. 2018, Ankara. https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/28086,dogum_sonubakimyonetimrehberipdf.pdf?0</p> <p>23. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Acil Obstetrik Bakım Yönetim Rehberi. 2018, Ankara. https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/Kadin_ve_Ureme_Sagligi_Db/dokumanlar/rehberler/AOB_Yonetim_Rehberi_08-11-2019_1.pdf</p>
<p>Erken doğum riski olan kadın ve hemşirelik bakımı</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Erken doğuma neden olan faktörleri açıklayabilme - Erken doğum riski yaşayan gebeyi psiko-sosyal yönden değerlendirebilme - Erken doğum belirti ve bulgularını sıralayabilme - Erken doğum riski olan gebeye hemşirelik bakımı planlayabilme - Tanılara yönelik hemşirelik girişimlerini planlayabilme - Tanılara yönelik planlanan hemşirelik girişimlerini uygulayabilme - Uygulanan hemşirelik girişimlerinin sonuçlarını değerlendirebilme - Erken doğum ile gelişebilecek komplikasyonlar arasında ilişki kurabilme 	<p>Öğretim Yöntemleri Anlatma Soru-cevap Grup tartışması</p> <p>Araç-Gereç-Materyal İnternet Kağıt (Farklı boyutlarda) Kalem (Farklı renklerde) Tahta Powerpoint slayt gösterimi Projektör Video gösterimi</p>	<p>24. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Evlilik Öncesi Danışmanlık Rehberi. 2014, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/Evlilikoncesi%20DanismanlikRehberi.pdf</p> <p>25. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Evliliğe Sağlıklı Başlangıç Rehberi. 2014, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/EvliligeSagBaslangicDokumanı.pdf</p> <p>26. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Doğum ve Sezaryen Eylemi Yönetim Rehberi. 2010, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/acsap27.pdf</p> <p>27. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Üreme Sağlığına Giriş. 2009. Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/acsap40.pdf</p> <p>28. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Gençlere Yönelik Üreme Sağlığı</p>

			<p>Hizmetleri. 2009, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/acsap41.pdf</p> <p>29. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar (CYBE). 2009, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/acsap42.pdf</p> <p>30. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Güvenli Annelik. 2009, Ankara. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/Güvenli%20Annelik%20katılımcı%20kitabı1.pdf</p> <p>31. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Sağlık Çalışanlarına Yönelik Düşük Yönetim Rehberi. 2015, Ankara. https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/21956,dusuk-yonetim-rehberipdf.pdf?0</p> <p>32. T. C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Araştırmaları Genel Müdürlüğü. Sağlık İstatistik Yıllığı 2018, Ankara. https://www.saglik.gov.tr/TR,62400/saglik-istatistikleri-yilligi-2018-yayinlanmistir.html</p> <p>33. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA). 2018, Ankara. http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tnsa2018/rapor/TNSA2018_ana_Rapor.pdf</p> <p>34. World Health Organization Recommendations: Intrapartum Care For a Positive Childbirth Experience, 2018 https://www.who.int/publications/i/item/9789241550215</p> <p>35. World Health Organization World Health Statistic, 2020 https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332070/9789240005105-eng.pdf?ua=1</p> <p>36. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Erişkin Hasta Tedavisi Rehberi. 2020, Ankara. https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/covid-</p>
--	--	--	---

			<p>19-rehberi/COVID-19_REHBERI_ERISKIN_HASTA_TEDAVISI.pdf</p> <p>37. ACOG, Statement on COVID-19 and Pregnancy https://www.acog.org/news/news-releases/2020/06/acog-statement-on-covid-19-and-pregnancy</p> <p>38. Kadın Sağlığı Hemşireliği Derneği (KASHED), Kadın Sağlığı Hemşireleri ve Ebelere Yönelik Gebelik ve Doğum Sonrası Dönem Covid-19 Yönetim Rehberi, 2020.</p> <p>39.</p>
--	--	--	--